

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

15 lat Bardzo Dużego Teleskopu (VLT)

Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO) świętuje 15-lecie swojego flagowego instrumentu do badań kosmosu: Bardzo Dużego Teleskopu (VLT). Z tej okazji opublikowało m.in. zestawienie najciekawszych zdjęć uzyskanych za pomocą VLT, a także specjalny film.

Pierwszy z głównych teleskopów wchodzących w skład VLT uzyskał tzw. pierwsze światło w dniu 25

maja 1998 r. Później uruchomiono kolejne teleskopy i obecnie VLT składa się czterech teleskopów o średnicach zwierciadeł po 8,2 metra oraz czterech mniejszych o wymiarach po 1,8 metra.

Teleskopy wchodzące w skład VLT mogą pracować osobno, ale mogą też zostać uruchomione w trybie wspólnych obserwacji interferometrycznych, tworząc wtedy instrument o nazwie VLTI (VLT Interferometer). Jest to możliwe dzięki podziemnym korytarzom ze skomplikowanym systemem zwierciadeł. Droga pokonywana przez światło od każdego z teleskopów musi być kontrolowana z dokładnością do 1/1000 mm na 100 metrów korytarza. Ponadto, małe teleskopy można przemieszczać na różne pozycje, aby uzyskać najlepszą potrzebną do danych obserwacji konfigurację interferometru.

Bardzo Duży Teleskop jest flagowym instrumentem europejskiej astronomii i jednym z najbardziej zaawansowanych teleskopów optycznych na powierzchni Ziemi. Nie znajduje się jednak w Europie, a na terenie Chile, w Obserwatorium ESO Paranal, zbudowanym na pustyni Atakama, na wysokości 2600 metrów n.p.m. Miejsce zostało wybrane ze względu na panujące tam idealne warunki do prowadzenia obserwacji astronomicznych: bezchmurne niebo przez prawie cały rok, bardzo suchy klimat, położenie wysoko nad poziomem morza oraz brak cywilizacji wokół, oznaczający naturalne ciemne niebo bez zanieczyszczeń świetlnych od miast i wsi.

Z okazji rocznicy VLT do opublikowania wybrano zdjęcie obłoku gazu i pyłu, w którym rodzą się nowe gwiazdy. Obiekt o nazwie IC 2944, który jest mgławicą emisyjną odległą o 6500 lat świetlnych, prezentuje się na fotografii jako duży obszar świecący na różowo. Na jasnym tle widać ciemne kłaczki nieprzezroczystego pyłu. Są to obłoki zwane globulami Boka, od holendersko-amerykańskiego astronoma Barta Boka, który jako pierwszy zwrócił na nie uwagę w latach 40. ubiegłego wieku, sugerując, że są to możliwe miejsca narodzin gwiazd. Globule widoczne na fotografii zostały odkryte w 1950 roku przez angielskiego astronoma Davida Thackeraya.

ESO opublikowało też zestaw najciekawszych zdjęć uzyskanych za pomocą teleskopu VLT, po jednym na każdy rok działalności instrumentu. Zostały pokazane jak zbiorcza mozaika oraz film prezentujący osobno każdą z fotografii. Wśród zdjęć jest m.in. pierwsza w historii bezpośrednia fotografia planety pozasłonecznej.

VLT jest jednym z najefektywniejszych instrumentów badawczych astronomii. W ubiegłym roku na podstawie danych z VLT i VLTI opublikowano ponad 600 recenzowanych publikacji naukowych.

Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO) jest międzyrządową organizacją, której celem są badania kosmosu z powierzchni Ziemi. Posiada wielkie obserwatoria w Ameryce Południowej. Do ESO należy kilkanaście krajów, w tym główne kraje Unii Europejskiej. Polska na razie nie jest członkiem ESO, ale trwają starania o wstąpienie naszego kraju.

Więcej informacji na temat teleskopu VLT, dokonanych za jego pomocą odkryć, a także rocznicowy film, można znaleźć na stronie internetowej ESO, której polska wersja ma adres: <http://www.eso.org/public/poland>

Źródło: www.naukawpolsce.pap.pl
<https://laboratoria.net/aktualnosci/17942.html>

12-05-2026

[Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości](#)

Najlepsze pomysły łączące naukę z biznesem.

12-05-2026

[Kleszcz to tylko pośrednik](#)

Krętki Borrelia to częściowo „prezent” od gryzoni i ptaków

12-05-2026

[Jak rower zmienił świat](#)

Od drewnianej „maszyny biegowej” do emancypacji robotników i kobiet

12-05-2026

[Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji...](#)

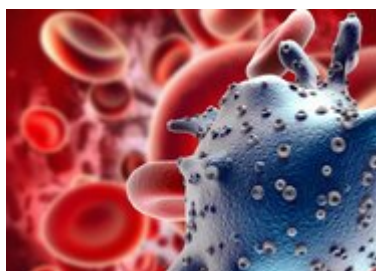
Utworzą obserwatorium do badania fal grawitacyjnych.

12-05-2026

[Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#)

Samotność ma liczne negatywne skutki zdrowotne.

12-05-2026

[Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#)

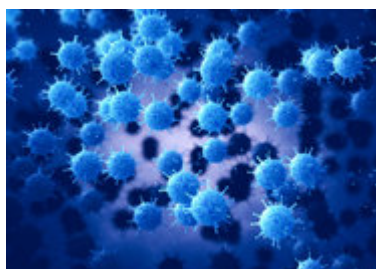
Przenoszone drogą pokarmową norowirusy wywołują gwałtowne wymioty.

12-05-2026

Rak nie jest wskazaniem do przedwczesnego rozwiązania ciąży

W czasie ciąży można bezpiecznie prowadzić odpowiednie leczenie onkologiczne.

12-05-2026

Zakażenia w chirurgii to coraz większy problem

Konieczne jest wdrożenie skutecznego systemu opieki nad pacjentem.

Informacje dnia: [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#) [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#) [Ruszyła IV edycja konkursu Pomosty Przyszłości Kleszcz to tylko pośrednik Jak rower zmienił świat Polacy opracowują aparaturę dla teleskopów europejskiej misji kosmicznej](#) [Badanie: portale społecznościowe nie chronią przed samotnością](#) [Norowirusy - biegunka brudnych rąk](#)

Partnerzy